

KAP 15 HÅLLBARHETSBEDÖMNING

En uppgift i samband med översiktsplanen för Hallsbergs kommun är att planera för att den framtida utvecklingen blir hållbar. Hållbar utveckling är ett komplext begrepp. Det kan ses som en process och ett förhållningssätt för att nå ”en utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov”, Brundtlandkommisionens definition. Hållbar utveckling har tre ömsesidigt beroende dimensioner – ekologiskt, ekonomiskt och socialt/kulturellt (se figur i kap 2). Om en av dess dimensioner saknas går det inte att uppnå hållbar utveckling. Målet för hållbar utveckling är global och lokal rättvisa och välfärd. Ett socialt hållbart samhälle är ett samhälle där allas rättigheter tillgodoses och inga grupper diskrimineras av några formella eller informella strukturer. Den sociala hållbarheten fokuserar på människor och mjuka värden som demokrati, rättvisa, mänskliga rättigheter och livsstilar. Medlet är en stabil ekonomisk utveckling med ekonomisk tillväxt. Den ekologiska dimensionen utgör ramen för hållbar utveckling; vi är beroende av naturen och dess kretslopp för dess livsuppehållande förmåga och inte minst som resursbas. Alla aktiviteter som vi planerar eller beslutar måste ligga inom de ekologiska ramarna.

I detta kapitel presenteras resultaten av genomförd hållbarhetsbedömning av planen. Bedömningen ger en ungefärlig uppfattning av hur goda förutsättningar planen ger för att skapa ett hållbart samhälle inom Hallsbergs kommun, utifrån rådande förutsättningar och målsättningar.

15.1 Sammanvägd hållbarhetsbedömning

Det sammanvägda resultatet av hållbarhetsbedömningen presenteras i form av en värderos, se figur på nästa sida. Värderosen är ett redskap som används för att visualisera den samlade påverkan när många olika aspekter vägs samman. Den är bland annat ett viktigt redskap vid samhällsplanering enligt STEP-metoden. Värderosen mäter bebyggelsens eller en kommuns prestanda utifrån ett hållbarhetsbegrepp på de tre benen; ekologisk, ekonomisk och social/kulturell hållbarhet. Värderosen innehåller i sin grundform tolv indikatorer, men är öppen för utökning av indikatorer beroende på objekt och berörda parters hjärtefrågor.

I bedömningen av denna översiktsplan har 15 indikatorer

använts, valda utifrån det som anses vara av betydelse för en hållbar utveckling i Hallsbergs kommun. Skalan för bedömningen av i vilken utsträckning planen bidrar positivt eller negativt till en hållbar samhällsutveckling sträcker sig mellan +2 och -2 och definieras enligt nedan:

- +2 - Bidrar i stor utsträckning
- 0 - Ingen påverkan
- 2 - Försämrar i stor utsträckning

Värderosen visar att översiktsplanens konsekvenser i alla delar bedöms kunna bidra till en hållbar utveckling av kommunen.

Den största utmaningen i utvecklingen av ett hållbart samhälle kommer definitivt bli klimatfrågan. Det är av största vikt att utvecklingen inte går mot ett fossilenergi-beroende samhälle fastän man är en landsbygdskommun och traditionen av bilanvändning är stor. Satsningen på rätt markanvändning, förnyelsebara energikällor samt ett mer miljöanpassat transportsystem kommer vara en viktig politisk utmaning för det framtida Hallsberg.

Inom följande områden utmärker sig översiktsplanen positivt:

Översiktsplanen visar en tydlig satsning på att ge förutsättningar för att Hallsbergs kommun ska få en sådan sammansättning att såväl den redan bofasta som inflyttande befolkningen kan erbjudas ett varierat utbud av boendemöjligheter, både vad gäller boendeformer och platser för boendet. I Hallsbergs mest centrala delar föreslås förtätning med bostäder, vilket gagnar för att fler människor kommer att kunna bo nära kollektivtrafik och service utan att vara beroende av bil som färdmedel, samtidigt som värdefull jordbruksmark inte tas i anspråk. Bebyggelsen bör vara stadsmässig avseende volym och gestaltning. Liknande ställningstaganden, med effektiv markanvändning, framhålls för samtliga tätorter i kommunen, vilket även förbättrar möjligheterna för bra kollektivtrafik och service. I möjligaste mån ska exploatering av jordbruksmark undvikas vilket även det generellt bidrar till en hållbar utveckling av användandet av mark.

För Hallsbergs tätort är närheten till järnvägsstationen, med exceptionellt bra pendlingsmöjligheter av avgörande betydelse för att orten ska kunna utvecklas hållbart. Det är i Hallsberg som den största befolkningsökningen bedöms ske, vilket är önskvärt med tanke på det utmärkta kollektivtrafikläget.

Utveckling av gång- och cykelstråk omnämns generellt. Detta bidrar till trygghet och jämställdhet. Det påtalas att Hallsbergs tätort idag har bra gång- och cykelstråk som även kommer att kunna hantera en befolkningsökning utifrån översiktsplanen.

Kommunens uttalade satsning för att handels- och service-näringsarna ska utvecklas i de centrala delarna av Hallsberg liksom i de större tätorterna, kommer inverka positivt på den hållbara utvecklingen. Närheten till service och handel minskar behovet av antalet längre bilresor och gynnar en socialt hållbar utveckling av tätorterna. I Hallsberg ska handeln enligt översiktsplanen primärt koncentreras till centrum och för mer utrymmeskrävande handel längs Samzeliigatan. Även detta ska ses som positivt ur en hållbarhetssynpunkt, men påverkar även andra delar av värderosen positivt.

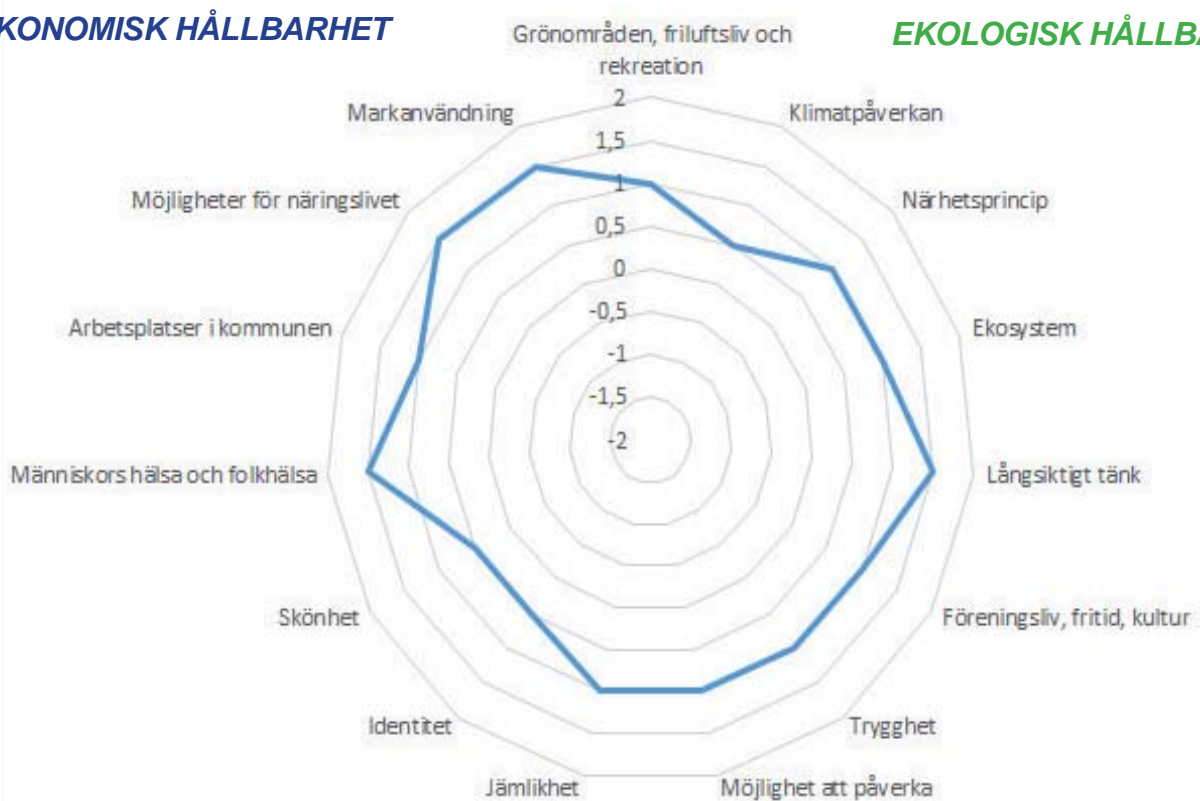
Översiktsplanen pekar på vikten av möjligheter och förutsättningar för utbyggnad av IT-infrastruktur tas i beaktande vid all fysisk planering i kommunen, särskilt för områden

menade för bostäder eller kontors- och industriverksamheter. En väl utbyggd IT-infrastruktur gör att boende på landsbygden och i landsbygdtätorter får en infrastruktur med en kvalitet som är mer likvärdig den i större tätorter vilket bidrar till flera av indikatorerna i värderosen.

Framtagandet av denna översiktsplan bidrar till ett gemensamt ställningstagande och långsiktigt tänk kring Hallsbergs kommuns framtid, vilket i sig är positivt.

EKONOMISK HÅLLBARHET

EKOLOGISK HÅLLBARHET

SOCIAL/KULTURELL HÅLLBARHET

GRANSKNINGS- HANDLING

Förslag till
ÖVERSIKTSPLAN
för Hallsbergs kommun

4 juli - 14 september 2016

